

Antropologie vizuální kultury

Rekapitulace témat

- 1) Vizuální kultura – základní definice /prezentace VK 01/
  - a) rozdíl mezi pojmy výtvarné umění a vizuální kultura
  - b) teorie vizuální kultury: předmět a metody
  - c) rozšiřování předmětu dějin umění v 19. a 20. století
  - d) formy reflexe vizuální kultury

- 2) Vizuální kultura – proměny paradigmatu /prezentace VK 02/
  - a) tři ideje obrazové racionality dle A. Gehlena
  - b) tři způsoby vizuální reprezentace reality dle N. Mirzoeffa
  - c) vztah umění ke skutečnosti dle A. Schopenhauera, F. Nietzscheho a K. Fiedlera
  - d) vizuální reprezentace skutečnosti u W. Benjamina a G. Anderse
  - e) Arthur C. Danto: svět umění jako „svět interpretovaných věcí“.
  - f) teoretická reflexe proměn zobrazení – od impresionismu po secesi
  - g) proměny statutu umění kolem roku 1900 – vlastní interpretace Vídeňské secese

- 3) Vizuální kultura – proměny paradigmatu, dokončení /prezentace VK 03/
  - a) teorie mimesis
  - b) odlišení zobrazení a obrazu
  - c) teoretická reflexe proměn zobrazení – expresionismus, kubismus, abstrakce
  - d) modernistický formalismus C. Greenberga
  - e) konceptuální umění
  - f) genealogie umění modernismu
  - g) „tradice v novém“, tvorba po domnělém konci umění (snímky 25-31)

- 4) "Vizuální jazyk" a nonverbální komunikace /prezentace VK 04/
  - a) obrazová písma
  - b) formy nonverbální komunikace
  - c) obřadná gesta v křesťanství a buddhismu, výsměšná gesta
  - d) využití gest v malířství a sochařství (snímky 7, 11)
  - e) Warburgův obrazový atlas Mnemosyné

- 5) Zobrazení a percepce /prezentace VK 05/
  - a) definice perspektivy, uplatnění euklidovské perspektivy ve výtvarném umění, k tomu: výtvarná díla na snímcích 4-6, 8-12
  - b) perspektiva jako symbolická forma, různé druhy perspektivy
  - c) atmosférická perspektiva, anamorfóza
  - d) perspektivní iluze
  - e) optické iluze a jejich uplatnění ve výtvarném umění

- 6) Nauka o barvách /prezentace VK 06/
  - a) empirické dělení barev (odstín, sytost, světlost), barevná koule Ph. O. Rungeho, primární, druhotné a terciární barvy
  - b) nauka o barvách od antiky po 19. století
  - c) paobraz a simultánní kontrast
  - d) Umění barvy J. Ittena, barevné kontrasty
  - e) analogie kolorismu a hudby (snímky 31-33)

- 7) Teorie fotografického obrazu /prezentace VK 07/
- co je fotografie, počátky fotografie, rozlišení daguerrotypie / negativ-positiv
  - princip camery obscury
  - fotogenie a dva přístupy k jejímu dosažení
  - fotografie soutěží s malířstvím, malířství soutěží s fotografií (snímky 12-18)
  - fotožurnalismus a jeho dekonstrukce (Robert Frank)
  - fotografie a skutečnost
  - intermediální obrazy (snímky 31-35)
  - teorie fotografie dle W. Benjamina
  - teorie fotografie dle S. Sontagové
- 8) Tělesnost, pohlaví a rod /prezentace VK 08/
- vztah médium – obraz – tělo dle Obrazové antropologie H. Beltinga
  - současná polemika proti obrazům
  - role zraku u F. X. Šaldy, B. Markalouse a F. Kovárny
  - „nahá Pravda“ – alétheia – nuda veritas
  - feministické přístupy k vizuální kultuře
- 9) Teorie architektury a urbanismu /prezentace VK 09/
- Vitruvius
  - teorie architektury v renesanční Itálii
  - otázky stylu v německé teorii architektury 19. století (G. Semper)
  - teorie urbanismu na přelomu 19. a 20. stol. (C. Sitte, O. Wagner, E. Howard)
  - architektura a design modernismu (Le Corbusier)
  - postmodernismus v architektuře (R. Venturi, Ch. Jencks)
  - fenomenologie bydlení (M. Heidegger)
- 10) „Vysoké a nízké“ ve vizuální kultuře /prezentace VK 10/
- vznešené jako filosofická a estetická kategorie
  - posvátný prostor a podoby numinózního (R. Otto, M. Eliade)
  - periferní oblasti výtvarné kultury (*Nejskromnější umění* J. Čapka)
  - „akademismus avantgard“ (J. Chaloupecký)
  - pop art a příbuzné tendence v postmoderně – díla na snímcích 20-26
  - „preventivní kýč“ (R. Scruton)

Ve virtuální knihovně jsou pro tento předmět vloženy následující texty:

František Kůst, Estetická role nových médií, in: *Možnosti vizuálních studií. Obrazy – texty – interpretace*. Eds. Marta Filipová – Matthew Rampley. Brno 2007, s. 111-134.

Jacques Aumont, *Obraz*, kap. 2, Podíl pozorovatele. Praha 2005, s. 73-133.